

COMUNICACIÓ

Alfons Olivares: *L'historiador com a guardià de la consciència col·lectiva: l'exemple de Paisi Hilendarski*

Un dels vessants de l'ofici d'historiador, freqüent, i gosaríem dir indispensable, als països d'història turmentada i caracteritzats per una cultura de resistència, és el de dipositari de la memòria col·lectiva, de la qual pot dependre la pròpia supervivència com a poble.

Presentem aquí l'exemple de Paisi Hilendarski, un monjo búlgar il·lustrat, que el 1762 va completar la seva «Història eslavo-búlgara», la qual oferí, segons pròpia expressió, «per al profit del poble búlgar».

Un concepte modern en Paisi és l'atenció que para al desenvolupament cultural en relació amb la història. Així, inclou un capítol sobre els mestres en el qual fa referència a l'obra dels apòstols eslaus Ciril i Metodi i la de llurs deixebles, que va tenir una influència en el segle d'or de les lletres búlgares (segle deu).

En el context de la Bulgària subjugada del segle divuit el próleg de Paisi és tota una declaració de principis i una exhortació apassionada al desvetllament de la consciència nacional, i aquesta preocupació patriòtica és la que l'empeny cap a l'ofici d'historiador.

D'aquesta forma posà les bases del que seria al segle dinou el Renaixement búlgar: lluita per l'educació, lligada indissolublement a la llengua, per l'església nacional i per l'alliberament polític. Per aquesta raó l'historiador Paisi esdevé el precursor i guia espiritual del gran moviment que conduiria el país cap a la reafirmació nacional.